

Helhetlig vannforvaltning er viktig, men krevende

I Norge vil vi helst ta rent vann i naturen som en selvfølge. Faktum er at mange vannforekomster har for dårlig kvalitet, og Norge må gjøre omfattende tiltak for å nå felles-europeiske vannkvalitetsmål. Dette vil kreve økt kunnskap, mer ressurser til arbeidet og incentiver som sikrer at nødvendige tiltak gjennomføres.

Vannsamarbeid i praksis

I Europa er det EUs vanddirektiv som gir føringene for europeisk vannsamarbeid og vannkvalitet. EUs vanddirektiv er tatt inn i norsk regelverk som vannforskriften, som skal sikre god miljøtilstand i vassdrag, grunnvann og kystvann i Norge.

På nasjonalt nivå ledes arbeidet etter vannforskriften av en departementsgruppe og en direktoratsgruppe, der Klima- og miljødepartementet og Miljødirektoratet har sentrale roller. Administrativt er Norge delt inn i 11 vannregioner, drøyt 100 vannområder og ca. 24.500 vannforekomster. I tillegg samarbeider vi med nabolandene om grensevassdragene.

Forvaltningsplaner og tiltak

I løpet av 2015 skal forvaltningsplaner og tiltaksprogrammer vedtas for alle vannregionene. Planene skal gjennomføres fra 2016 til 2021. Norge har mye rent vann, men forslag til forvaltningsplaner viser at det må settes inn tiltak for å sikre vannkvaliteten i en rekke vannforekomster.

Ved Hyllsjøen i Engerdal.

Helhetlig vannforvaltning koster

I mange europeiske land er arbeidet etter EUs vanddirektiv et stort og viktig satsingsområde, men i Norge er det liten vilje til å prioritere nødvendige ressurser til arbeidet. Siden Stortingets behandling i 2008 om gjennomføringen av vanddirektivet i norsk rett, er etterslepet i statlige bevigninger til arbeidet nå på over 300 millioner kr i forhold til det som var forutsatt.

Det er behov for økte ressurser på både statlig nivå, vannregionnivå, vannområdenivå og i kommunene, for å sikre et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag og en hensiktsmessig gjennomføring av arbeidet etter vannforskriften.

Alle må bidra

Sektorer som vannkraft, landbruk, havbruk, industri, kommunalt avløp og avløp fra spredt bebyggelse påvirker vannmiljøet negativt. Disse sektorene må derfor ta ansvar og gjøre nødvendige tiltak slik at miljømålene kan nås. Arbeid for å hindre forurensning og fremmede arter er også viktig.

Det er de mest kostnadseffektive tiltakene som skal gjennomføres, slik at vi når miljømålene på en billigst mulig måte for det norske samfunnet. Det er et stort behov for avklarte rammebetingelser og egnede incentivordninger for å sikre at forvaltningsplaner og tiltaksprogrammer blir fulgt opp i praksis av alle berørte sektorer.

Tunge løft for kommunene og avløpssektoren

Vannforskriften vil kreve mye av kommunene fremover, både av personellressurser til planproses-

sene og i form av investeringer på avløpsanleggene. Dette er nærmere dokumentert i Norsk Vann rapport B15/2011 «Vannforskriftens økonomiske konsekvenser for kommunesektoren og avløpsanleggene».

Det vil variere svært fra kommune til kommune hvor omfattende avløpstiltak som må gjennomføres. For noen kommuner blir tiltakene begrenset, mens for andre kan det innebære tiltak langt utover forureningsforskriftens krav og som kan føre til en kraftig økning av allerede høye avløpsgebyrer.

En særskilt utfordring gjelder huseierne i spredt bebyggelse uten tilknytning til kommunalt ledningsnett. For avløp fra spredt bebyggelse, som omfatter 16 % av befolkningen og 330.000 avløpsanlegg, er det behov for omfattende

utbedringer. Forutsatt at halvparten av anleggseierne må gjennomføre tiltak på om lag 100.000 kr, er totalbehovet for investeringer på dette området alene på 16 mrd. kr.

Norsk Vann mener

Arbeidet etter vannforskriften har vært for lavt prioritert i Norge frem til i dag. Konsekvensene er manglende gjennomføringsevne, for dårlig kunnskapsgrunnlag og risiko for investeringer i feil tiltak slik at man ikke når miljømålene for vannforekomstene på en kostnadseffektiv måte. Det er et stort behov for bl.a.:

- 1) Økte bevilgninger over statsbudsjettet til arbeidet med helhetlig vannforvaltning, økt kunnskap og tiltaks gjennomføring
- 2) Statlig delfinansiering av prosjektledere for vannområdene frem til 2021, for å oppnå en funksjonell organisering av arbeidet lokalt
- 3) Statlig støtteordning med lån og tilskudd til kommunale avløpsanlegg, der kommunene får urimelig høyt avløpsgebyr pga. ekstraordinært kostnadskrevede tiltak
- 4) Incentivordninger som tilskudd eller skattefradrag for huseiere i spredt bebyggelse, som blir pålagt å gjennomføre kostbare avløpstiltak

Norsk Vann er en ikke-kommersiell interesseorganisasjon for vannbransjen. Organisasjonen skal bidra til å oppfylle visjonen om rent vann ved å sikre bransjen gode rammevilkår og legge til rette for kompetanseutvikling og kunnskapsdeling.

Norsk Vann eies av norske kommuner, kommunalt eide vann- og avløpselskaper, kommunenes driftsassistanser og noen samvirkevannverk. Norsk Vann representerer 360 kommuner med ca 95% av landets innbyggere. En rekke leverandører, rådgivere m.v. er tilknyttede medlemmer.

Norsk Vann BA
Vangsvegen 143
2321 Hamar
Telefon: 62 55 30 30
E-post: post@norsk vann.no
www.norsk vann.no